

Alcohol- en drugbeleid

Inhoud

1	VISIE	2
2	DOELSTELLINGEN EN ACTIES	3
2.1	Preventie	3
2.2	Hulpverlening – Ondersteuning	5
2.3	Begrenzing	5
3	SCHEMATISCHE SAMENVATTING	7
3.1	De leerling geeft zelf aan dat hij drugs gebruikt of alcohol misbruikt buiten de school	7
3.2	Vermoeden van bezit, gebruik of dealen in de school of de schoolomgeving	8
3.2.1	Vermoeden van gebruik	8
3.2.2	Vermoeden van bezit of dealen	9
3.3	De leerling wordt betrap op het bezit, het gebruik of het dealen in de school of de schoolomgeving	9
3.3.1	Betrapt op het bezit of gebruik van alcohol	9
3.3.2	Betrapt op bezit of gebruik van drugs of dealen	10

1 Visie

De scholengemeenschap KOGEKA is zich bewust van alcohol- en druggebruik¹ bij jongeren en wil hier uitgesproken begrenzend en begeleidend mee omgaan.

In dit alcohol- en drugbeleid hebben we aandacht voor het bezit en het gebruik van illegale middelen en misbruik van legale middelen bij mensen betrokken in een schoolcontext. Die moet een veilige omgeving zijn voor iedereen.

Als we naar het gebruik van genotsmiddelen kijken, dan richten we ons vooral op gedrag en trachten we vanuit eigen verantwoordelijkheid mensen aan te zetten om verantwoorde keuzes te maken. Om het met een slogan te zeggen: “met gedrag aan de slag”. Echter, als de school weet heeft van druggebruik en alcoholmisbruik – ook al is het gedrag in orde – dan neemt de school haar verantwoordelijkheid op.

Eveneens weten wij dat alcohol- en druggebruik maar één aspect is in het leven van een persoon. Dat mensen meer zijn dan hun alcohol- en druggebruik neemt niet weg dat mensen zelf verantwoordelijkheid dragen voor het eigen alcohol- en druggebruik. De school zal trachten, met de middelen die ze heeft, eventueel voorkomend alcohol- en druggebruik te begrenzen en mensen met vragen en problemen te ondersteunen.

De school engageert zich om met alle medewerkers een goed voorbeeld te geven.

¹ Onder ‘drugs’ verstaan we illegale drugs, genotsmiddelen (natuurlijke en synthetische stoffen die noch als voedsel noch als geneesmiddelen worden gebruikt) en niet-voorgeschreven psychoactieve medicatie.

2 Doelstellingen en acties

Het alcohol- en drugbeleid bestaat uit een aantal doelstellingen en daarbij horende acties. Met kleine stappen werken aan deze doelstellingen helpt ons om het beleid naar de praktijk te vertalen. Het is een continu proces dat veel inzet van alle betrokkenen vraagt.

De doelstellingen en de daarbij horende acties situeren zich op 3 niveaus: preventie, hulpverlening en begrenzing.

2.1 Preventie

Wij geloven dat het creëren van een verbindend en steunend klimaat een eerste stap kan zijn van goede preventie. Mensen die zich erkend en veilig voelen, zullen sneller geneigd zijn moeilijkheden te bespreken.

Het creëren van een klimaat valt moeilijk te omschrijven in duidelijke criteria. Naast het uitwerken van structurele maatregelen en gerichte acties rond thema's, wil de scholengemeenschap aandacht hebben voor de inzet van ieder individu om een aangenaam en steunend klimaat te creëren. Het is belangrijk dat iedere betrokkene vanuit zijn/haar mandaat en mogelijkheden deze betrachting mee ondersteunt.

Concreet verstaan we onder preventie alle acties die ertoe bijdragen dat mensen (leerlingen, leerkrachten, ouders, ...) zich gesterkt voelen in hun confrontatie met alcohol- en druggebruik.

Er heerst een positief leef- en leerklimaat in de school

Als eerste stap in de preventie zetten we in op een positief leef- en leerklimaat. Dit geeft ons kansen om gerichte acties met meer gewenste effecten uit te werken. Als preventiewerk gedragen en uitgedragen wordt door de verschillende betrokken actoren, dan geeft dit meer kansen op het verspreiden van kennis, het delen van manieren van aanpak, het opvolgen van situaties, "De bodem bepaalt wat er op groeit."

Acties:

- De leerkracht die elke dag contact heeft met de leerlingen, speelt een cruciale rol voor het bepalen van een positief leef- en leerklimaat in de klas.
- De school organiseert activiteiten rond thema's waar jongeren mee bezig zijn: gezondheid, relaties, seksualiteit,... zowel tijdens de lessen als op themadagen.
- De klassenraad besteedt steeds aandacht aan het welbevinden van de leerling.

Leerkrachten hebben competenties om leerlingen te ondersteunen doorheen hun groeiproces en de confrontaties die ze kunnen tegenkomen.

De school verwacht van leerkrachten een basishouding van betrokkenheid naar leerlingen en dit volgens eigen mogelijkheden en draagkracht. We zijn ons ervan bewust dat dit meestal een impliciete houding is. Hier speelt het principe van de "goede huisvader", waar leerkrachten in hun omgang met leerlingen kunnen bijdragen aan:

- Het versterken van zelfvertrouwen
- Het aanreiken van waarden- en normenkaders
- Het aanscherpen van keuzebekwaamheid
- Het geven van juiste informatie wat betreft maatschappelijke thema's
- Het versterken van de weerbaarheid van jongeren (gericht op kunnen neen zeggen, omgaan met verleidingen, groepsdruk, ...)
- Het aandacht hebben voor het welbevinden van de leerling
-

Acties

Aangezien de school de beschreven houdingen en vaardigheden essentieel vindt in het preventief kijken naar de ontwikkeling van problemen en alcohol- en druggebruik, wil ze hiervoor **uitdrukkelijk** aandacht hebben bij bijv.:

- Het aanwerven van nieuwe leerkrachten
- Functioneringsgesprekken
- Alle vormen van overleg (formeel en informeel)
- Het aanbieden van opleidingen / nascholingen
- Het organiseren van acties die gericht zijn op verbinding en ondersteuning tussen iedereen betrokken in de schoolcontext.
- ...

Er is een aanbod omtrent het thema drugs en verslavingsgedrag voor leerlingen, ouders en personeelsleden.

Iedere school is vrij in de manier waarop ze hier invulling aan geeft.

Mogelijke acties naar de verschillende betrokken groepen zijn:

Leerlingen

- Informatie en sensibilisering
 - Klasgesprekken ondersteund door een externe deskundige
 - Een toneelstuk waarin een aantal druggelinkte en andere thema's aan bod komen
- Drempelverlagende informatie- en hulpbronnen: klikerop.be, verslavingskoepel.be
- Gelinkt aan het gemeenschappelijk funderend leerplan en het pedagogisch project van de school worden er regelmatig thema's in het kader van een leerlijn aangeboden.

Personeelsleden

- Informatie en sensibilisering. Regelmatig organiseert de school een opfrissing omtrent alcohol- en druggebruik en/of over verslavingsproblematiek (voor alle geïnteresseerden en vooral gericht op nieuwe personeelsleden).
Inhoud: productinfo, visie & alcohol- en drugbeleid, verband gaming - drugs.
- Gesprekmethodische ondersteuning (voor geïnteresseerden en / of leerlingbegeleiders)
- De school maakt de juridische positie van het personeelslid in zijn mandaat duidelijk.

Ouders

- Informatie en sensibilisering
- Regelmatig organiseert de scholengemeenschap (of de school) een infoavond over alcohol- en druggebruik.
- Informatie- en hulpbronnen: klikerop.be, verslavingskoepel.be

2.2 Hulpverlening – Ondersteuning

De school begeleidt leerlingen die hun druggebruik en alcoholmisbruik willen aanpakken naar een gepaste externe hulpverlening.

Leerkrachten en ondersteunend personeel

Zij hebben een pedagogische opdracht, waardoor hun begeleidingsmandaat ~~van leerkrachten~~ beperkt blijft tot:

- Het duidelijk maken van de procedure en de discretieplicht
 - De leerkracht of het ondersteunend personeel geeft de hulpvraag standaard door aan de leerlingbegeleiding (LLB) / directie.
 - Informatie over de discretieplicht is te vinden in het schoolreglement.
- Motiverend werken door te spreken over / aan te spreken op het gedrag binnen de specifieke klascontext i.p.v. over het gebruik.

Leerlingbegeleiding

- Om een inschatting te kunnen maken van de ernst zal er standaard een gesprek gebeuren door de LLB.
- De LLB informeert de directie.
- De LLB bekijkt welk hulpverleningsaanbod geschikt kan zijn (CLB, VAD, Jac, ...).
- Leerlingbegeleiders zijn competent om een gesprek te voeren over alcoholmisbruik en druggebruik en om de thuissituatie in te schatten. De hulpverleningsgesprekken worden echter niet door de school georganiseerd.

Rol van de ouders

In principe worden de ouders betrokken; de inschatting richt zich vooral op de mate van druggebruik of alcoholmisbruik en de thuissituatie. De thuissituatie zal vooral bekeken worden om te beslissen op welke manier ouders een rol kunnen hebben in de ondersteuning.

- Bij twijfel om de ouders te betrekken, wordt een overleg georganiseerd tussen de LLB, de directie en eventuele externe hulpverlening.
- Bij nieuw samengestelde gezinnen moeten beide ouders op de hoogte gebracht worden.

2.3 Begrenzing

Drugs en alcohol worden niet getolereerd op de school.

De scholengemeenschap geeft een duidelijk en gedragen signaal als alcohol- of druggebruik of -bezit en/of dealen wordt vastgesteld op en in de directe omgeving van de school.

Een gedragen aanpak houdt in dat alle betrokken actoren hun rol in het verhaal hebben en dat iedereen hierin verantwoordelijkheid krijgt en draagt.

Leerkrachten en ondersteunend personeel

Zij spreken leerlingen aan en verwijzen deze naar directie/~~prefect~~ als drug- of alcoholgebruik of -bezit wordt vastgesteld of als ze uit het gedrag kunnen afleiden dat leerlingen onder invloed zijn op school of tijdens schoolactiviteiten. De leerkrachten handelen hierin volgens het principe van “een goede huisvader”.

Indien nodig worden ze hierbij ondersteund door de LLB.

Directie / prefecten

Directie of prefecten houden een duidingsgesprek. Het signaal dat we willen geven wordt hiermee kracht bijgezet en er wordt gekeken naar manieren om de leerling op te volgen. Het duidingsgesprek moet volgende elementen bevatten:

- Het mandaat en de procedure uitleggen
- De feiten benoemen en het standpunt van de school duiden
- De leerling zal de directie moeten overtuigen hoe hij/zij het druggebruik of alcoholmisbruik aanpakt. Hiervoor kan hij/zij terecht bij de LLB. De leerling moet zijn handelingsplan aan de directie voorleggen binnen een afgesproken termijn.
- Indien de leerling in bezit is van alcohol, levert hij de alcoholhoudende drank in. Indien de leerling in bezit van drugs, wordt de politie verwittigd.
- Een sanctie geven (conform het schoolreglement).

LLB

- De LLB begeleidt de leerling in het bepalen van de doelstellingen en de concrete acties waaruit de school kan afleiden dat het druggebruik of alcoholmisbruik aangepakt en opgevolgd kan worden.
Centraal staat het engagement van de leerling en de opvolging door de school.
- De LLB zorgt voor een terugkoppeling naar de directie, informeert de leerkrachten, betreft hen bij het zorgtraject en bespreekt de ondernomen stappen en verdere opvolging op de klassenraad.
De klemtoon ligt op transparantie en overleg (ook met de betrokkene). Het is belangrijk dat er een proces van opvolging en zorg kan ontstaan met alle betrokken partijen.
- De LLB wijst de weg naar de hulpverlening, maar doet zelf geen hulpverleningsgesprekken.

Ouders

De ouders worden op de hoogte gebracht bij druggebruik of gebruik van alcoholhoudende dranken (alle alcoholhoudende dranken bij -16 jaar; sterke drank bij +16 jaar) .

Bij een VOS (verontrustende opvoedingssituatie) gebeurt dit na overleg.

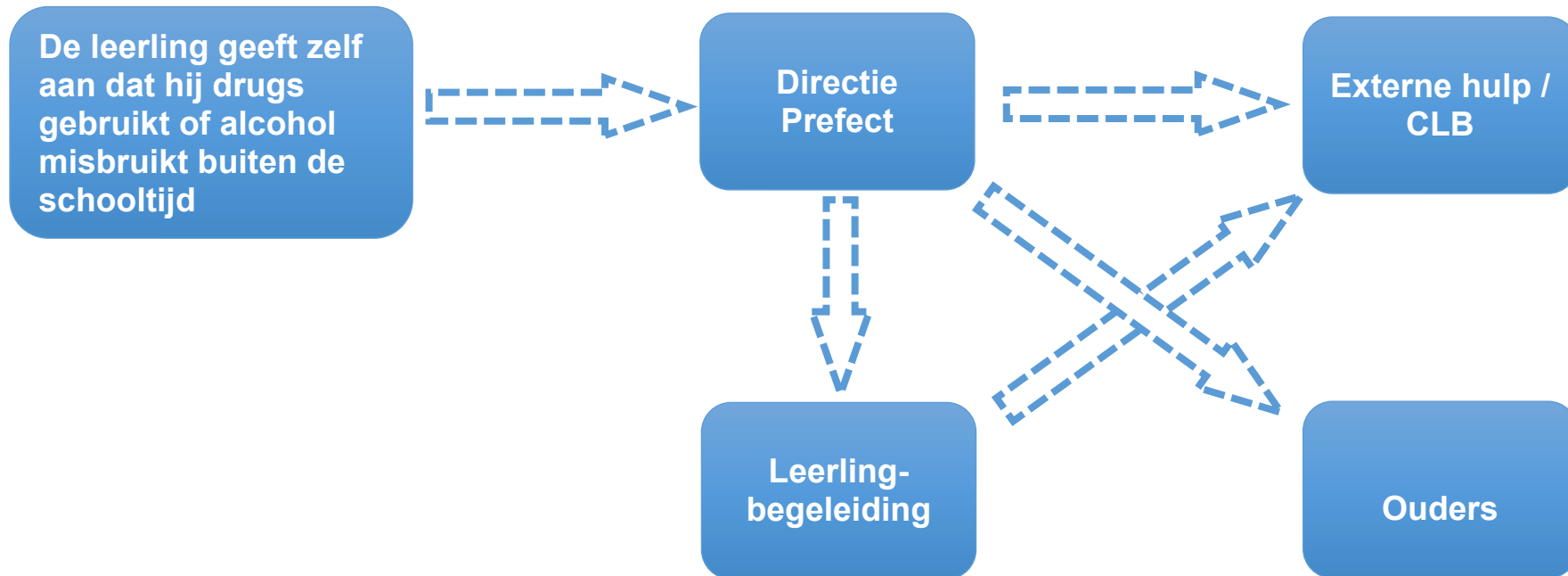
Politie

- Bij het vaststellen van druggebruik of dealen op school (hiermee bedoelen we het effectief zien gebeuren) zal de directie van de school de politie (laten) verwittigen. Afhankelijk van de situatie zal de directie aan de politie vragen om in burger te komen. De politie zal trachten in de mate van het mogelijke hieraan tegemoet te komen. De politie zal vragen naar de manier van aantreffen en bekijkt dan zelf hoe ze ermee verder gaat.
- De gevonden drugs worden door politie opgehaald (ook kleine hoeveelheden).
- Als de politie leerlingen oppakt buiten de school, maar onder bevoegdheid van de school, dan zal de politie de school op de hoogte brengen. De politie zal melden dat de betrokkene bij hen is, de reden wordt echter nooit gegeven. De politie zal bij minderjarigen steeds de ouders contacteren; bij meerderjarigen gebeurt dit enkel bij toestemming van betrokkene. Het is aan de leerling of de ouders een eventuele afwezigheid te motiveren aan de school. De school kan ouders wel op de hoogte brengen van de afwezigheid.
- De school werkt samen met de politie om onaangekondigde controles uit te voeren in de school.

3 Schematische samenvatting

3.1 De leerling geeft zelf aan dat hij drugs gebruikt of alcohol misbruikt buiten de school

Het personeelslid duidt het alcohol- en drugbeleid van de school en maakt een inschatting of er een melding nodig is aan de prefect / directie. Zolang het alcohol- en druggebruik geen invloed heeft op het gedrag op de school, volgen er geen sancties. Er wordt hulpverlening aangeboden op vrijwillige basis.

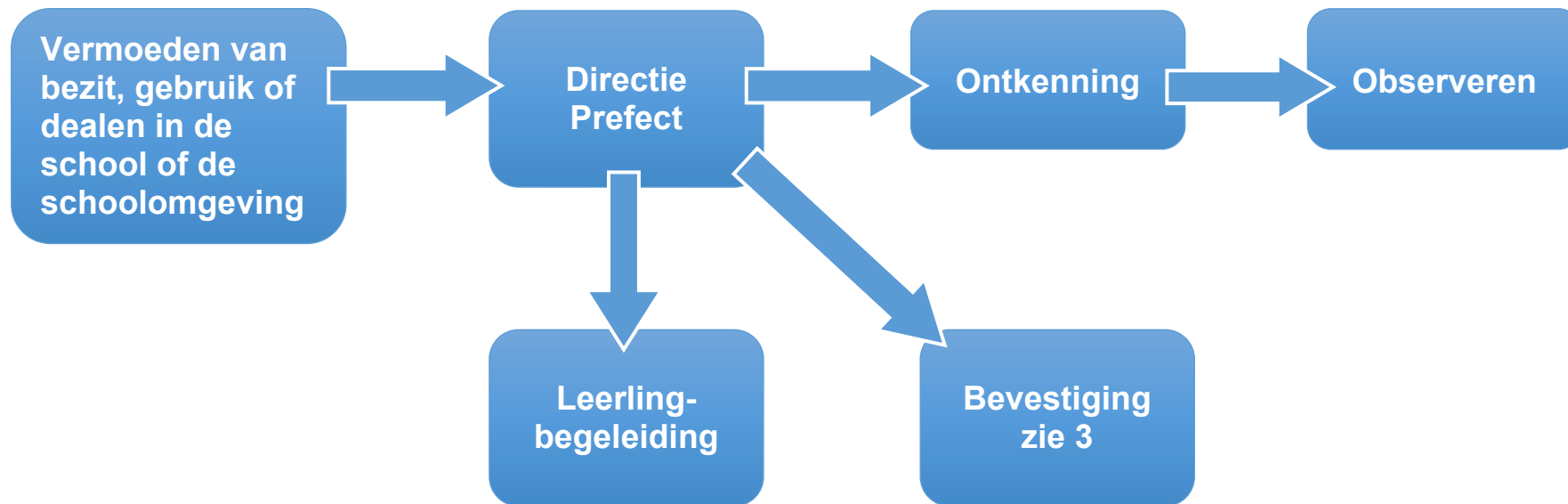
3.2 Vermoeden van bezit, gebruik of dealen in de school of de schoolomgeving

3.2.1 Vermoeden van gebruik

Het personeelslid spreekt de leerling aan op zijn/haar gedrag. Als het gedrag niet wijzigt, verwijst het personeelslid de leerling naar de directie / prefect.

Situatie 1: **De leerling bevestigt** het gebruik. Zie 3.3

Situatie 2: **De leerling ontkent** het gebruik. De focus ligt volledig op het geobserveerde gedrag. Indien het gedrag zich herhaalt, worden de ouders op de hoogte gebracht en wordt er een handelingsplan met de prefect/leerlingbegeleiding opgesteld. Wanneer de directie/prefect vermoedt dat de leerling alcohol of drugs bezit, wordt hem/haar gevraagd de inhoud van de zakken en rugzak/boekentas te laten zien. Indien de leerling weigert, verwittigt de directie/prefect de politie (enkel voor drugs).

3.2.2 Vermoeden van bezit of dealen

Het personeelslid verwijst de leerling naar de directie / prefect.

Situatie1: **De leerling bevestigt** het bezit of dealen. Zie 3.3.

Situatie2: **De leerling ontkent** het bezit of dealen. Wanneer de directie/prefect vermoedt dat de leerling alcohol of drugs bezit, wordt hem/haar gevraagd de inhoud van de zakken en rugzak/boekentas te laten zien. Indien de leerling weigert, verwittigt de directie/prefect de politie (enkel voor drugs). Wanneer het bezit wordt vastgesteld, zie 3.3.

De leerling krijgt een verhoogd toezicht.

3.3 De leerling wordt betrapt op het bezit, het gebruik of het dealen in de school of de schoolomgeving

Het personeelslid verwijst de leerling naar de directie / prefect. De directie/prefect verwittigt de ouders en de politie (enkel voor drugs). De leerling kan niet langer deelnemen aan de lessen van die dag. De ouders worden verwittigd en gevraagd om de leerling op te halen. De leerling blijft op school steeds onder toezicht. Er volgt steeds een sanctie.

3.3.1 Betrapt op het bezit of gebruik van alcohol

Indien de leerling in het bezit is van alcohol op de school, levert hij de alcohol in. De ouders worden verwittigd bij -16-jarigen voor alle alcoholhoudende dranken, bij +16-jarigen bij alcoholmisbruik en sterke alcoholhoudende dranken. De leerlingbegeleider biedt externe hulp aan. Er volgt steeds een sanctie.

3.3.2 Betrapt op bezit of gebruik van drugs of dealen

De leerling wordt onmiddellijk uit de les verwijderd in afwachting van een mogelijke tuchtprocedure.

